

A woman with blonde hair, wearing a white sweater and a grey and white checkered skirt, is standing in a supermarket aisle. She is holding a black smartphone in her right hand and a white milk bottle with a blue cap in her left hand. The milk bottle has a QR code on it. In the foreground, there are several other milk bottles with blue caps, slightly out of focus. The background shows supermarket shelves and bright overhead lights.

Document de poziție despre Etichetarea digitală

19 aprilie 2024, Bruxelles

Feed and Food

copa*cogeca
european farmers european agri-cooperatives

Introducere

Pandemia de COVID-19 a adus cu sine numeroase schimbări în rolul, percepția și utilizarea digitalizării pentru informarea consumatorilor cu privire la alimente, accelerând tendințe preexistente. În această perioadă, codurile QR sau de bare care redirecționează utilizatorul către surse online, unde se stochează informația de pe etichetă, au fost utilizate la scară largă pentru a accesa servicii în domeniul public și privat și în special în sectorul HORECA. Drept urmare, numărul industriilor accesate digital a crescut de la 81 % la 95 % în 2020, iar discrepanța între țări a scăzut la 32 %. În 2023, 4 din 5 cetățeni din UE posedau un smartphone¹. Se estimează că până în 2028, 85 % din populația din UE va poseda un smartphone².

Sectoarele vinului și al spirtoaselor sunt în avangarda comunicării digitale de informații pentru consumatori³. Regulamentul (UE) Nr 2021/2117 recunoaște oportunitatea oferită de instrumentele digitale și oferă producătorilor de vin opțiunea de a limita conținutul privitor la declarația nutrițională de pe ambalaj sau de pe eticheta de pe ambalaj doar la valoarea energetică. De asemenea, oferă oportunitatea de a comunica declarația nutrițională completă și lista de ingrediente prin mijloace electronice. Pe aceeași notă, recent a fost constituit un regulament pentru etichetarea digitală a produselor fertilizante din UE, care încurajează o utilizare la scară mai largă a etichetării digitale, incluzând totodată măsuri pentru etichetarea fizică acolo unde este nevoie. Se observă inițiative asemănătoare în sectorul furajer și la nivel național. În special, actul de punere în aplicare despre medicamentele veterinare constituie o listă de abrevieri și pictograme spre utilizarea în etichetare.

Cresc cerințele pentru etichetarea obligatorie și voluntară și spațiul disponibil pe etichetă scade, deci mai multe sectoare explorează potențialul utilizării de instrumente digitale pentru a oferi informații consumatorilor și altor clienți.

¹ Aceste evoluții sugerează că diferitele grupuri sociale și de vârstă trec printr-o îmbunătățire a alfabetizării digitale.

² <https://www.statista.com/topics/3341/smartphone-market-in-europe/>

³ Conform regulamentului (UE) Nr 1169/2011, băuturile alcoolice cu o tărie a alcoolului de peste 1,2 % sunt exceptate de la enumerarea ingredientelor și de la declarația nutrițională.

Beneficii ale etichetării digitale pentru alimente și furaje

Actualmente, instrumentele din afara etichetei (digitale) sunt o posibilitate la care producătorii fac apel pentru a oferi informații, printre altele despre originea anumitor alimente, procesul de producție și practicile de durabilitate utilizate pentru producție. Adeseori, ele pot duce la surse audio sau video sau la conținut interactiv și personalizat. Utilizarea soluțiilor digitale pentru informații despre alimente prezintă următoarele avantaje:

- Pentru unele categorii de consumatori, codurile QR sau de bare pot fi **mai convenabile** decât etichetele imprimate, a căror **lectură** poate fi dificilă (adică pentru persoanele cu deficiențe de vedere sau pentru care scrisul de pe etichetă este prea mic).
- Asigură accesul la informații pentru consumatori **pe limba lor**, indiferent de locul unde se găsesc, facilitându-le înțelegerea unor informații complexe și permițându-le să ia decizii informate.
- Tehnologiile digitale reduc **în mod substanțial costul etichetării și oferă flexibilitate și adaptabilitate** (conținutul este mai ușor de actualizat și se poate răspunde imediat situațiilor urgente). În special, reduc sarcina operațională pentru micii producători în ceea ce privește cerințele de comunicare și traducere.
- Instrumentele digitale permit ca informațiile despre produse să fie **contextualizate** (informații despre lanțul de aprovizionare, pași și poveste) și/sau personalizate.
- Prin reducerea utilizării hârtiei pentru etichetele imprimate, în special când nu există etichete pe partea din spate a ambalajului, contribuie la obiectivele de durabilitate (prin reducerea risipei corelate cu ambalajele).

Propuneri de politici

Comunicarea în afara etichetei reprezintă un mijloc orientat spre viitor de a comunica informații consumatorilor și altor clienți. Nu numai că se face apel la oportunitățile oferite de noile tehnologii pentru a comunica informații relevante, ci se și reflectă tendințele comportamentelor de consum din ultimele două decenii, exacerbate de pandemia de COVID-19 (creșterea nivelului de acceptare și utilizare).

În acest context, **Copa-Cogeca consideră că etichetarea digitală este un mijloc complementar de a oferi informații voluntare despre produs** și subliniază următoarele:

- Producătorii trebuie să poată decide dacă vor sau nu să comunice informații voluntare pe etichetă sau în afara sa;
- Indiferent unde se produce comunicarea (pe etichetă sau în afara sa), lista de substanțe alergene sau de intoleranțe trebuie comunicată pe etichetă;
- Pe etichetă sau în afara sa, anumite informații trebuie să poată fi comunicate prin pictograme recunoscute la nivel internațional.
- Producătorii trebuie să se asigure că etichetele digitale pot fi căutate, sunt accesibile, gratuite și pot răspunde nevoilor tuturor consumatorilor și în special ale grupurilor vulnerabile.

Guvernele de o relație B2B, furajele trebuie să poată utiliza mijloace digitale în mod complementar pentru informațiile obligatorii și voluntare.

- Fermierii care doresc, trebuie să aibă acces la informațiile obligatorii pentru utilizarea furajelor și în mod digital (nu doar pe eticheta fizică), pe când informațiile voluntare pot fi comunicate doar digital. Astfel fermierii vor putea să recupereze, utilizeze și stocheze datele când doresc să ajusteze programul de hrănire.

Concluzie

În contextul intensificării cerințelor de etichetare pentru produsele alimentare, fie ele obligatorii sau voluntare, și al spațiului tot mai redus, tehnologiile digitale prezintă oportunități de acces la informații, precum și de contextualizare a informațiilor. Acestea permit ca informația de pe produse să fie clară, lizibilă și accesibilă consumatorilor, în timp ce se reduc costurile pentru operatori. Utilizarea tehnologiilor digitale de acest fel este disponibilă și producătorii și consumatorii de produse alimentare și de băuturi fac apel la ele tot mai mult, precum și fermierii fac apel la ele pentru furaje. Pentru a dezvolta mai departe această abordare și a asigura informații adevărate, corecte și fiabile pentru consumatori și alți clienți, Comisia Europeană trebuie să înainteze linii directoare de politici pentru autoritățile naționale și pentru operatori, asigurând armonizarea, coerența și transparența în comunicarea de informații în afara etichetei. În paralel cu dezvoltarea etichetării digitale, este important să se facă eforturi de largire a acoperirii cu semnal la telefon și pentru internet, în special în zonele rurale izolate, precum și de intensificare a alfabetizării digitale a cetățenilor europeni.

copa*cogeca
european farmers european agri-cooperatives

61, Rue de Trèves
B - 1040 Bruxelles

Telephone 00 32 (0) 2 287 27 11
Telefax 00 32 (0) 2 287 27 00

www.copa-cogeca.eu

Copa și Cogeca reprezintă vocea unită a fermierilor și a cooperativelor agricole din UE.

Împreună, acestea se asigură că agricultura UE este durabilă, inovatoare și competitivă, garantând securitatea alimentară pentru o jumătate de miliard de oameni din întreaga Europă. Copa reprezintă peste 22 de milioane de agricultori și familiile acestora, în timp ce Cogeca reprezintă interesele a 22 000 de cooperative agricole. Acestea au 66 de organizații membre din statele membre ale UE.